

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

51.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 30-го Июня — 1836 — Wilno. Wtorek. 30-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна, 30-го Июня.

Въ прошедшій Четвергъ, 25-го ч. с. м. празднуемъ былъ въ нашемъ городѣ Высочайшій торжественный день Рожденія Его Императорскаго Величества Государя Императора НИКОЛАЯ I-го.

Въ 10 часовъ утра, на дворцовой площади былъ разводъ, послѣ коего, Его Сіятельство, Г. Военный Губернаторъ, въ дворецъ принималъ поздравленія Духовенства, Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ, а также знатнѣйшихъ Дворянъ и другихъ соловій. Изъ покоевъ Его Сіятельство, съ собраніемъ пошелъ въ Дворцовую Церковь, для слушанія Божественной Литургіи, по окончаніи коей отправлено молебствіе съ прославленіемъ многолѣтня Государю Императору и всему Августѣйшему Императорскому Дому; присемъ съ виленскихъ укрѣпленій сдѣланъ 101 пушечный выстрѣлъ и колокольный звонъ наполнилъ городъ. Во всѣхъ церквяхъ прочихъ исповѣданій, совершено также молебствіе.

Въ 5 часа у Его Сіятельства былъ большой обѣдъ, вечеромъ же Г-нъ Военный Губернаторъ отправился на Антоколь въ садъ, называемый Сапѣжинскимъ, гдѣ при сѣздѣ знатнѣйшихъ особъ обою пола и многочисленнымъ стеченіи народа, сожженъ былъ прекрасно составленный фейерверкъ. Когда горѣло вензельное изображеніе Имени Августѣйшаго Государя Императора, громкое и продолжительное ура огласило воздухъ и повторилось въ окрестностяхъ.

Городъ былъ иллюминированъ.

Санктпетербургъ, 18-го Июня.

Высочайшая Грамата.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ, ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ,

и пр., и пр., и пр.

Нашему Генераль-Маіору Черткову.

Движимые чувствомъ благотворительности, вы изъявили желаніе пожертвовать въ пользу учреждаемаго въ г. Воронежѣ Кадетскаго Корпуса миллионъ пятьсотъ тысячъ рублей деньгами, и изъ благопріобрѣтеннаго имѣнія тысячу душъ крестьянъ, со всѣми принадлежащими къ нимъ землями и угодьями.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno, dnia 30-go Czerwca.

W zeszyły czwartek, d. 25-go t. m., Rocznica Wysockich Narodzin Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości NIKOŁAJA I-go, z uroczystością święconą była w mieście naszym.

Zrana o godzinie 10-tej, na placu pałacowym odbyła się parada zmiary straży, po której Jaśnie Oświecony Xiążę Jego Mości Pan Wojenny Gubernator w pałacu przyjmował składane powinszowania Duchowieństwa, Wojskowych i Cywilnych Urzędników i przedniejszych Obywateli. — Z pokojów Xiążę z całym zgromadzeniem udał się do kaplicy pałacowej, dla słuchania Mszy ś. Po Mszy śpiewane było *Te Deum*, z podziwieniem Cesarza Jego Mości i Najjaśniejszego Cesarza Jego Domu, wśród wystrzałów z dział twierdzy 101 azy i odgłosu dzwonów, napełniającego miasto. — We wszystkich kościołach innych wyznań także odprawy były dziękczynne modły.

O godzinie 3-ciej był u Xięcia Jego Mości wielki obiad, a wieczorem o godzinie 7-mej Xiążę udał się do ogrodu Posapieżyńskiego, gdzie był wielki zjazd znakomitszych osób płci obojej i wielkie zgromadzenie ludu, i wśród świetnej illuminacji spalony został fajerwerk, z pięknych sztuk złożony. Na widok zapaloney Cyfry Jego Cesarzkiej Mości, huczne i długo trwające ура, napełniło powietrze i rozległo się po okolicach.

Miasto całe było oświecone.

Sankt-Petersburg, dnia 15-go Czerwca.

Najwyższy Dyplom.

Z BOŻEY ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY, CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH-ROSSYY, i t. d. i t. d. i t. d.

Naszemu Jenerał-Majorowi Czertkowu.

Powodowany uczuciem dobroczynności, oświadczyłem W Panu żądanie ofiarować na rzecz założonego w Woroneżu Korpusu Kadeckiego milion pięć kroć sto tysięcy rubli w pieniądzach, i z majątku uczciwie nabytego tysiąc dusz włościan, ze wszystkimi należącymi do nich gruntami i użytkami.

Подвигъ сей — достойный примѣръ доблести Русскаго Дворянина — обнаруживаетъ высокія чувства сердца вашего, пламенное усердіе къ благу общественному и истинной, прямой пользѣ отечества. Образованіе благороднаго юношества для службы въ рядахъ храбрыхъ защитниковъ отечества, составляетъ одинъ изъ важнѣйшихъ предметовъ Нашей постоянной заботливости и попеченія.

Пожертвованіемъ вашимъ открывается возможность къ скорѣйшему учрежденію Кадетскаго Корпуса, въ краю, нуждающемся въ средствахъ военнаго образованія. Пріемля съ живѣйшею признательностію благотворительный подвигъ вашъ, равно достойный и по цѣли, и по существу своему, Мы, въ ознаменованіе особеннаго Нашего благоволенія къ вамъ, Всемилостивѣйше жалуетъ васъ Кавалеромъ ордена Святаго Равноапостольнаго Князя Владиміра второй степени Большаго Креста, знаки коего, присемь препровождаю, Повелѣваемъ вамъ возложитъ на себя, и носить по установленію. — Впрочемъ, пребываемъ къ вамъ Императорскою Нашею милостію благосклонны.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:
Въ Петергофѣ,
Юня 11-го дня 1836 года.

НИКОЛАЙ.

— Его Императорское Величество, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, въ 25 день Мая, Высочайше повелѣть соизволилъ: Прокурора Римско-Католической Духовной Коллегіи, Статскаго Совѣтника Крыжановскаго, уволить отъ настоящей должности, для опредѣленія къ другимъ дѣламъ. (Сен. В.)

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:
„Вѣтъ по сему.“

Въ Царскомъ Селѣ,
27-го Мая 1836.

ПОЛОЖЕНІЕ

О порядкѣ перечисленія обывателей Имперіи въ Царство Польское и обывателей Царства Польскаго въ Имперію.

I. Постановленія Общія.

§ 1. Обывателямъ Имперіи всѣхъ состояній, исключая крѣпостныхъ, дозволяется водворяться въ Царствѣ Польскомъ, такъ какъ и взаимно, обывателямъ Царства Польскаго, дозволяется водворяться въ Имперіи, съ соблюденіемъ правилъ, ниже сего постановляемыхъ.

§ 2. Водвореніе есть двоякое: временное и постоянное.

II. О временномъ водвореніи.

§ 3. Водвореніе временное есть болѣе или менѣе продолжительное, въ томъ или другомъ краѣ пребываніе съ узаконеннымъ паспортомъ; оно дозволяется на тѣхъ же самыхъ правилахъ, какія вообще о временныхъ отлучкахъ внутри Государства постановлены.

§ 4. Водвореніе временное можетъ быть соединено и съ пріобрѣтеніемъ недвижимаго имущества, по законамъ о состояніяхъ лицъ и о пріобрѣтеніи имущества, дѣйствующимъ въ томъ краѣ, гдѣ производится водвореніе; но симъ не измѣняются права и обязанности водворяющагося по коренному его мѣсту жительства; онъ сохраняетъ первыя и подлежитъ послѣднимъ на томъ же самомъ основаніи, какъ общими законами о временныхъ отлучкахъ постановлено.

III. О постоянномъ водвореніи.

§ 5. Постояннымъ водвореніемъ признается совершенное перечисленіе изъ Имперіи въ Царство, или изъ Царства въ Имперію, съ перемѣною кореннаго мѣста жительства.

§ 6. Постоянное водвореніе производится двояко:
1.) Когда по особенному Высочайшему соизволенію кто-либо изъ обывателей Имперіи получить право кореннаго жителя въ Царствѣ, согласно 21-й статьѣ основанія его грамоты, или изъ обывателей Царства въ Имперію.

2.) Когда кто-либо порядкомъ, ниже сего опредѣляемымъ, получить дозволеніе своего Начальства на перечисленіе изъ Имперіи въ Царство, или изъ Царства въ Имперію.

IV. Порядокъ перечисленія по особенному Высочайшему соизволенію.

§ 7. Кто получить право кореннаго жителя по Высочайшему соизволенію, тотъ, по самой силѣ того соизволенія, непосредственно вступаетъ въ пользованіе симъ правомъ, хотя бы не пріобрѣлъ еще онъ недвижимаго тамъ имущества.

§ 8. Высочайшее соизволеніе о каждомъ такомъ пожалованіи права кореннаго жителя въ Имперію или въ Царствѣ, объявляется отъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ во всеобщее извѣстіе. (С. В.)

(Продолженіе впереди.)

Czyn ten — godny przykładъ wspaniałomyślności Ruskiego Dworzanina — okazuje wysokie uczucia waszego serca, pałającą gorliwość ku dobru powszechnemu i prawdziwego pożytku Ojczyzny. Kształcenie szlachetnej młodzi ku służbie w szeregachъ mężnych obrońców Ojczyzny, stanowi jeden zъ ważniejszychъ przedmiotów stałej Naszej troskliwości i pieczołowitości.

Wasza ofiara podaje możność prędszego urządzenia Korpusu Kadetckiego w kraju, który wymaga środkówъ wojskowego ukształcenia. Z najwyższą wdzięcznością przyjmując ten czynъ dobroczynności, chwalebny równie ze swego celu i zъ istoty, na okazanie szczególnego Naszego zadowolenia ku wam, Najłaskawiej mianujemy was Kawaleremъ Orderu Świętego Równego zъ Apostołami Xiążęcia Włodzimierza drugiego stopnia Wielkiego Krzyża, którego znaki przy témъ przesyłając, Rozkazujemy włożyć wamъ je i nosić podługъ ustanowienia. — Zresztą zostajemy ku wamъ CESARSKĄ NASZĄ łaską przychylni.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

Peterhoff,

11 Czerwca 1836 r.

NIKOŁAJ.

— Jego CESARSKA MOŚĆ, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów dnia 25-go Maja, NAYWYŻSZE rozkazać raczył: Prokuratora Rzymsko-Katolickiego duchownego Kollegiumъ Radcę Stanu Krzyżanowskiego, uwolnić od teraźniejszego obowiązku, dla przeznaczenia do innychъ obowiązkówъ. (G. S.)

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Ma być podługъ tego.“

W Carskiemъ Siole,
27 Maja 1836 roku.

U S T A W A

O PORZĄDKU PRZENOSZENIA SIĘ OBYWATELI CESARSTWA DO KRÓLESTWA POLSKIEGO I OBYWATELI KRÓLESTWA POLSKIEGO DO CESARSTWA.

I. Postanowienie ogólne.

§ 1. Obywatelomъ CESARSTWA wszelkiego stanu, wyjąwszy Iziedzicznychъ poddanychъ, pozwala się przenosić na zamieszkanie do Królestwa Polskiego, jako też i wzajemnie, obywatelomъ Królestwa Polskiego, pozwala się przenosić na zamieszkanie wъ CESARSTWIE, zъ zachowaniemъ prawideł, niżej tu postanowionychъ.

§ 2. Zamieszkanie jestъ dwójakie: czasowe i stałe.

II. O czasowemъ zamieszkanіu.

§ 3. Zamieszkanie czasowe jestъ więcey albo mniej trwające, wъ tymъ lub drugimъ kraju przebywanie za prawnymъ paszportemъ; takie osiadanie pozwala się na tychъ samychъ prawidłachъ, jakie wъ ogólności o czasowychъ oddaleniachъ wewnątrz Państwa są ustanowione.

§ 4. Zamieszkanie czasowe może być połączone zъ nabyciemъ nieruchomego majątku, podługъ prawъ o stanachъ osób i nabywaniu majątków, obowiązujących wъ tymъ kraju, gdzie odbywa się zamieszkanie; lecz przezъ to nie zmieniają się prawa i obowiązki osiadającemu, właściwe wъ mieyscu stałego jego zamieszkania; zachowuje onъ pierwsze i ulega ostatnimъ, na tey samey osnovie, jakъ ogólnemi prawami o czasowychъ oddaleniachъ jestъ postanowiono.

III. O stałymъ zamieszkanіu.

§ 5. Za stałe zamieszkanie uważa się: zupełne przesiedlenie się zъ CESARSTWA do KRÓLESTWA, lub zъ KRÓLESTWA do CESARSTWA, zъ odmianą pierwotnego mieysca zamieszkania.

§ 6. Stałe zamieszkanie czyni się dwójako:

1. Kiedy za szczególnemъ NAYWYŻSZEMъ zezwoleniemъ ktokolwiek zъ obywateli CESARSTWA, otrzyma prawo rodowitego mieszkańca wъ KRÓLESTWIE, zgodnie zъ 21-m artykułemъ zasadniczego jego przywileju, albo zъ obywateli KRÓLESTWA wъ CESARSTWIE.

2. Kiedy ktokolwiek podługъ niżej wskazanego porządku, otrzyma pozwolenie swojej Zwierzchności na przesiedlenie się zъ CESARSTWA do KRÓLESTWA, lub zъ KRÓLESTWA do CESARSTWA.

IV. Porządekъ przesiedlenia się za szczególnemъ NAYWYŻSZEMъ zezwoleniemъ.

§ 7. Kto otrzyma prawo rodowitego mieszkańca za NAYWYŻSZEMъ zezwoleniemъ, ten, na mocy tegożъ zezwolenia, bezpośrednio zaczyna korzystać zъ tego prawa, chociażby tamъ jeszcze nie nabył nieruchomego majątku.

§ 8. NAYWYŻSZE zezwolenie o każdymъ takimъ nadaniuъ prawa rodowitego mieszkańca CESARSTWA lub KRÓLESTWA, przezъ Ministra Sprawъ Wewnętrznychъ podaje się do powszechney wiadomości. (G. S.)

(Dalszy ciągъ nastąpi.)

— Въ Совѣтъ Санктпетербургскаго Женскаго Патриотическаго Общества вступили: Александра Ивановна *Гоголь*, дочь Генерала отъ Артиллеріи, Помощницею Г-жи Предсѣдательницы, Агапеклеи Марковны *Сухаревой*; Фрейлина Двора Ея Императорскаго Величества, Елисавета Дмитріевна *Васильчикова*, Помощницею Дѣйствительнаго Члена, Княгини Варвары Сергѣевны *Голицыной*, и Елисавета Николаевна *Козакова*, супруга Каммеръ-Юнкера, Помощницею Дѣйствительнаго Члена, Клеопатры Петровны *Клейнмихель*. Въ число Почетныхъ Членовъ Общества вступила Графиня Надежда Алексѣевна *Штейнбокс-Ферморъ*.

— Продолженія Свода Законовъ Устава о пенсіяхъ, тома 3-го, въ статьѣ 1387 изображено: „Въ отношеніи къ чиновникамъ, находившимся подъ арестомъ, должны быть наблюдаемы слѣдующія правила: 1) Если чиновникъ былъ наказанъ за что либо арестомъ по суду и безъ суда, но нахождение подъ онымъ вменено было въ наказаніе, то изъ службы его къ выслугѣ пенсій исключить два года. 2) Арестованнымъ по суду, съ содержаніемъ въ крѣпости, считать выслугу къ пенсии не съ начала службы ихъ, но со времени выпуска изъ крѣпости; и 3) Арестъ безъ суда, хотя бы и былъ внесенъ въ послужной списокъ, не считать препятствіемъ къ назначенію пенсій. Какъ полагаемое въ приговорахъ по военнымъ судамъ наказаніе содержаніемъ въ крѣпости, на основаніи Высочайшей воли, объявленной въ Приказѣ по военному вѣдомству, 15-го Февраля 1834 года, есть двоякое, и именно: содержаніе въ крѣпости въ казематѣ, и содержаніе въ крѣпости на гауптвахтѣ, и каждое изъ сихъ наказаній опредѣляется судомъ по различной степени преступленія подсудимаго, то по Военному Министерству возникъ вопросъ: подъ который изъ первыхъ двухъ пунктовъ вышеизложенной 1387 ст. Продолженія Устава о пенсіяхъ, слѣдуетъ подводить арестъ по суду, съ содержаніемъ въ крѣпости на гауптвахтѣ? По соображеніи сего вопроса съ законами, Г. Военный Министръ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, полагая съ своей стороны, оставить въ своей силѣ 1-й пунктъ 1387 ст. Продолж. Уст. о пенс., прочіе затѣмъ пункты изложить такимъ образомъ: 2) Арестованнымъ по суду, съ содержаніемъ въ крѣпости на гауптвахтѣ, исключать изъ службы къ выслугѣ пенсій четыре года; 3) Арестованнымъ по суду съ содержаніемъ въ крѣпости въ казематѣ, считать выслугу къ пенсии не съ начала службы ихъ, но со времени выпуска изъ крѣпости; 3-й же пунктъ вышеизложенной статьи, оставивъ въ своей силѣ, означить оный 4-мъ пунктомъ. Въ слѣдствіе сего, выпискою изъ журналовъ Комитета Гг. Министровъ, 14-го и 28-го минувшаго Апрѣля, сообщено Военному Министру, что Комитетъ полагалъ сіе представленіе Военнаго Министра утвердить, и что Государь Императоръ, на Положеніе Комитета, Высочайше соизволилъ. (С. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 25-го Іюня.

Его Корол. Высочество Наслѣдн. Принцъ возвратился сюда изъ Помераніи.

26-го Іюня.

Ея Кор. Высоч. Принцесса Луиза, вдова Князя Антона Радзивилла, также Ихъ Святлость Князь Вильгельмъ и Княгиня Радзивиллы выѣхали отсюда въ Теплицъ.

27-го Іюня.

Прибылъ Россійскій Императорскій Оберъ-Егермейстеръ *Демидовъ*, изъ С. Петербурга.

— Выѣхалъ Генераль-Маіоръ и Командиръ заведеній Кадетовъ, *Беловъ*, въ Кобленцъ.

1-го Іюля.

Его Кор. Высоч. Принцъ Вильгельмъ (сынъ Его Велич. Короля) выѣхалъ въ Маріенбадъ, а Его Кор. Высоч. Принцъ Вальдемаръ, въ Майнцъ.

Выѣхалъ Князь Линаръ въ Теплицъ. (А.Р.С.З.)

А в с т р і я.

Вѣна, 24-го Іюня.

Сего мѣсяца 21-го ч. ввечеру Герцогиня Пармская принята Императорскими родственниками своими въ Шенбрунъ. Ея Величество остановилась въ Вѣнѣ въ Императорскомъ дворцѣ. Герцогъ Салернскій занялъ квартиру въ городѣ въ прежней государственной Канцеляріи, гдѣ Его Величество Неаполитанскій Король, котораго сюда ожидаютъ, также остановится. Сказываютъ, что Король въ дочери Герцога Моденскаго, Маріи Терезіи, род. 14 Іюня 1817 года, избралъ уже себѣ невѣсту.

— Генераль-Маіоръ Князь Лихтенштейнъ назначенъ Его Величествомъ Императоромъ къ Неаполитанскому Королю въ продолженіе его здѣсь пребыванія Генераль-Адъютантомъ.

— Do Rady St. Petersburgskiego Patryotycznego Towarzystwa Damskiego weszły: Alexandra Iwanowna *Gogol*, córka Jenerała Artylleryi na pomocnicę Prezydentki, Agatoklii Markówny *Sucharewey*; Freyлина Dworu Jej Cesarskiej Mości Elżbieta Dmitriewna *Wasilczykowa*, na pomocnicę do Rzeczywistego Członka, Xiężny Barbary Siergiejewny *Golicynowej*, i Elżbieta Nikołajewna *Kozakowa*, żona Kamerjunkra, na pomocnicę do Rzeczywistego Członka Kleopatry Piotrowny *Kleinmichel*. Do liczby Honorowych Członków przyjęta została Hrabini Nadzieja Alexiejewna *Szteimbok-Fermor*.

— W dalszym ciągu połączenia Praw Ustawy o pensjachъ тому 3-go w artykule 1387 wyrażono: „Względemъ Urzędników, którzy się znajdowali podъ aresztemъ, powinny być zachowywane następujące prawidła: 1) Jeśli Urzędnikъ za karę jaką skazany byłъ na aresztъ drogą sądu i bezъ sądu, lecz znajdowanie się w areszcie, mianowicie było za karę, to ze służby jego do wysługi pensyi wytrącać dwa lata. 2) Aresztowanymъ za wyrokiemъ sądu na trzymanie w twierdzy, liczyć wysługę do pensyi, nie od początku ichъ służby, lecz od czasu uwolnienia z twierdzy; i 3) Aresztъ bezъ sądu chociażby i został wniesiony do opisu służby, nie uważać za przeszkodę do wyznaczenia pensyi. Ponieważ postanowiona w wyrokachъ sądów wojskowych kara osadzenia w twierdzy, na podstawie Najwyższej woli, ogłoszonej przez Rozkazъ Dzienny w Zarządzie Wojskowym, 15 Lutego 1834 r., jest dwojaka, a mianowicie: osadzenie w twierdzy w kazamacie, i trzymanie w twierdzy na obwachu, a każda z tychъ kar stanowi się przezъ sądъ podługъ rozmaitego stopnia przestępstwa winowaycy; zatemъ w Ministerstwie Wojskowymъ wynikło zapytanie: do którego z pierwszychъ dwóchъ punktów, wyżej pomienionego 1387 art. dalszego ciągu Ustawy o pensjachъ, należy stosować aresztъ z wyroku sądu, z trzymaniem w twierdzy na obwachu? Porównawszy to zapytanie z prawami, P. Minister Woyny czyniłъ przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, podającъ ze swojej strony, zostawić w swojej mocy 1-szy punktъ 1387 art. Dalsz. Ciąg. Ust. o pensjachъ, a dalsze punkta wyłożyć następującymъ sposobemъ: 2) Dla aresztowanychъ z wyroku z osadzeniem w twierdzy na obwachu, wytrącać ze służby do wysługi pensyi cztery lata; 3) Dla aresztowanychъ z wyroku sądu z trzymaniem w twierdzy w kazamacie, liczyć wysługę do pensyi nie od początku ichъ służby, lecz od czasu uwolnienia z twierdzy; 3-ci zaś punktъ powyższego artykułu zostawiwszy w swej sile, oznaczyć go 4 punktemъ. W skutekъ tego przezъ wypis z dziennikowъ Komitetu PP. Ministrówъ dnia 14 i 28 przeszłego Kwietnia, udzielono Ministrowi Wojskowemu, że Komitetъ postanowiłъ to przedstawienie Ministra Wojskowego utwierdzić, i że Cesarzъ Jego Mość na postanowienie Komitetu Najwyższemu zezwolił. (G. S.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 25 Czerwca.

J. K. Wysokość Xiążę Następca powrócił tu z Poмерanii.

Dnia 26.

J. K. Wysokość Xiężna Ludwika, wdowa po Xięciu Antonimъ Radziwille, takъżъ JO. Xiążę Wilhelm i Xiężna Radziwiltowa wyjechali ztądъ do Cieplic.

Dnia 27.

Cesarsko - Rossyyski Wielki Łowczy *Demidow*, przybył z St. Petersburga.

— Wyjechał: Jenerał-Major i Dowódca Kadeckich zakładówъ *Below* do Koblencu.

1-go Lipca.

J. K. Wysokość Xiążę Wilhelm synъ Króla wyjechał do Marienbadu, a J. K. Wysokość Xiążę Woldemar do Moguncyi; Xiążę Lynar do Cieplic.

(A.P.S.Z.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, 24 Czerwca.

Dnia 21 t. m. wieczoremъ Xiężna Parmy przyjęta została przezъ swą Familią Cesarską w Schönbrunn. Jej C. Mość stanęła w Wiedniu w Cesarskimъ pałacu. Xiążę Salerno zająłъ pokoje w mieście w dawniejszej Kanclaryi Państwa, gdzie J. Kr. Mość Królъ Neapolitański, którego tu oczekują, ma stanąć. Powiadają, że Królъ córkę Xięcia Modeny, *Maryę Teresę*, narodz. 14-go Lipca 1817 roku wybrałъ jużъ sobie za żonę.

— Jenerał-Major Xiążę Karol *Lichtenstein*, przeznaczony zostałъ przezъ J. Ces. Mość do Króla Neapolitańskiego, przezъ czasъ jego tu pobytu, na Jenerał-Adiutanta.

— Здѣсь говорятъ, что Герцоги *Орлеанскій* и *Немурскій*, на пути въ Италию, посредствомъ курьера, присланнаго къ нимъ изъ Парижа, предостережены о покушеніяхъ на нихъ смертоубійцевъ, отправившихся изъ Французской столицы.

— Въ Величкѣ, (какъ извѣщаютъ Силезскія вѣдомости), дѣлаются приготовленія въ ожиданіи Высочайшихъ Особъ. Весьма вѣроятно, что Ихъ Величества Императоръ и Императрица, передъ Коронаціею, или послѣ Коронаціи въ Прагѣ, будутъ сюда въ половинѣ Сентября для обозрѣнія знаменитѣйшаго въ государствѣ солянаго рудника.

— Сего мѣсяца 16-го числа умеръ здѣсь Баронъ *Штифтъ*, Командоръ и Кавалеръ многихъ орденовъ, И. К. Тайный Совѣтникъ, первый Лейбъ-Медикъ, Директоръ медицинскихъ заведеній и Президентъ Медицинскаго Факультета въ Вѣнѣ. Онъ всегда былъ искуснымъ и счастливымъ врачомъ и тѣмъ открылъ себѣ блистательное поприще. Императоръ *Францъ*, коего сопровождалъ онъ въ походахъ 1813 и 1814 годовъ, имѣлъ къ нему полное довѣріе и въ 1814 возвелъ его въ достоинство Барона. При появленіи холеры, *Штифтъ* показалъ свои познанія и проникательность въ высокой степени. Онъ уничтожилъ оцѣпленіе и кордоны, и возстановилъ всѣ общественныя сношенія, оказалъ сею мѣрою народу безчисленныя благодѣянія. Австрійская Монархія обязана ему устройствомъ по части сохраненія общественнаго здоровья, заведеніемъ Политехническаго Института и Ветеринарнаго Училища. Столь же знаменитъ онъ и какъ писатель.

Ровередо, 20-го Іюня.

По полудни въ 4 часа 18-го с. м., Ихъ Корол. Высочества Герцоги *Орлеанскій* и *Немурскій* прибыли сюда изъ Боцены. Радость собравшагося во множествѣ народа, нарушена однакожь была извѣстіемъ, что Герцогъ *Немурскій* захворалъ воспаленіемъ въ горлѣ и слегъ въ постель. По высочайшему повелѣнію поспѣшилъ къ нему искусный нашъ узданный Врачъ *Аберле* и нашелъ нужнымъ приставить пѣвковъ, но когда сіе не помогло, то 19 поутру, пустилъ кровь, а какъ воспаленіе не уменьшалось, то опять приставили пѣвковъ, послѣ чего боль значительно унялась, такъ, что больной ночь съ 19 на 20 провелъ спокойно. Сегодня онъ поправляется и вѣрно скоро выздоровѣетъ. Герцогъ *Орлеанскій*, который въ сіе время не отходилъ отъ постели своего брата, поѣхалъ сегодня въ Верону, чтобы видѣться тамъ съ Королемъ обоихъ Сицилій и Принцомъ *Салернскимъ*, съ которыми вѣроятно онъ сегодня вечеромъ возвратится въ *Ровередо*. (A.P.S.Z.)

ФРАНЦІЯ.
Парижъ, 21-го Іюня.

Генераль *Бодранъ*, сопровождавшій обоихъ старшихъ сыновей Короля въ Берлинъ и Вѣну, не поѣдетъ за ними въ Италию, но прямо изъ Вѣны сюда возвратится.

— Маркизь *Ст. Олеръ*, Секретарь Посольства въ Франкфуртѣ и сынъ Французскаго Посланника въ Вѣнѣ, куда онъ провожалъ Герцоговъ *Орлеанскаго* и *Немурскаго*, третьяго дня съ депешами отъ нихъ сюда прибылъ. Онъ оставилъ Принцевъ за милую отъ Вѣны на пути въ Медіоланъ. По письмамъ изъ Тулона, корабль *Montebello*, который полагали, что будетъ назначенъ въ Оранъ, а потомъ въ Левантъ, отправится къ Италіанскимъ берегамъ, чтобы взять обоихъ Французскихъ Принцевъ и привезти въ Марсель.

— Съ Графомъ *Дюшатель* отправился отсюда въ Лондонъ и Г-нъ *Дювержье де Горанъ*.

— Бывшій Генеральный Викарій, членъ конституціоннаго собранія и конвента, потомъ Директоръ и Консулъ Республики, Графъ и Перъ во время Императорскаго Правленія, членъ Института Аббатъ *Sieyes*, вчера здѣсь въ своемъ жилищѣ при улицѣ *du Faubourg Saint-Honoré*, скончался на 88 году отъ роду. По возвращеніи Бурбоновъ, изгнанный, какъ убійца Короля, Г. *Sieyes* обратился въ Бельгію; Іюльская революція опять открыла ему путь во Францію. Погребеніе назначено къ завтрашнему дню, и тѣло прямо изъ дома умершаго, отнесено будетъ на кладбище *Père Lachaise*.

22-го Іюня.

Король по прибытіи вчера въ полдень въ городъ, имѣлъ два часа Министерскій Совѣтъ и около 5 часовъ возвратился въ Нѣльи.

— По письмамъ изъ Бреста отъ 18-го ч. с. м. Генераль *Алардъ* былъ тамъ принять съ большимъ отличіемъ, и только ожидалъ благопріятнаго вѣтра, отправиться въ Остъ-Индію.

— Триумфальныя ворота при заставѣ *de l'Etoile*, кончены будутъ къ нынѣшнему Іюльскому празднеству и скоро освящены. На четырехъ сторонахъ о-

— Мѣняту, że *Хижага Orleans* i *Némours* na drodze do Włoch, przez gońca do nich przysłanego z Paryża, ostrzeżeni zostali o zamachu na nich zabójców, którzy wyszli ze stolicy Francyi.

— W Wieliczce (podług doniesień gazety Szląskiej) czynią się przygotowania w oczekiwaniu Wysokich osób. Bardzo podobne do prawdy, że Cesarstwo Ichmość przed koronacją, lub po koronacyi w Pradze, przybędą tu w połowie Września, dla obejrzenia tych, najsłynniejszych w państwie kopalni soli.

— Dnia 16 t. m. umarł tu Baron *Stift*, Komandor i Kawaler wielu orderów, C. K. Radca Tajny pierwszy Leyb-Medyk, Dyrektor zakładów Medycznych, i Prezydent Fakultetu Medycznego w Wiedniu. Był zawsze biegłym i szczęśliwym lekarzem, i przez to otworzył sobie świetny zawód. Cesarz *Franciszek*, któremu towarzyszył on w wyprawach 1813 i 1814 roku, pokładał w nim zupełną ufność, i w roku 1814 podniósł go do godności Barona. Gdy się okazała cholera, *Stift* okazał swą znajomość i przenikliwość w wysokim stopniu. Zniósł rogatki i kordony, przywrócił wszystkie towarzyskie stosunki, i przez to wyświadczył dla narodu wielkie dobrodziejstwo. Austria winna mu urządzenie zachowania powszechnego zdrowia, założenia politechnicznego Instytutu i szkoły Weterynaryi. Również znajomy on jest jako pisarz.

Roveredo, 20-go Czerwca.

Dnia 18 t. m. o godzinie 4-tej po południu Ich Królewskie Wysokości *Хижага Orleans* i *Némours* z Botzen tu przybyli. Radość w wielkiej liczbie zgromadzonego narodu, przerwana została wiadomością, że *Хижага Némours* zachorował na zapalenie gardła i położył się do łóżka. Za najwyższym rozkazem pośpieszył do niego biegły nasz lekarz powiatowy *Aberlee* i uznał za potrzebne przystawić pjątki; lecz gdy to nie pomogło, tedy dnia 19 rano krew puszczone, ale gdy się zapalenie nie zmniejszyło, znowu przystawiono pjątki, po czém ból znacznie się uśmierzył tak, że chorey z dnia 19 na 20-ty miał noc spokojną. Dziś ma cokolwiek lepiej, i zapewne wkrótce przyjdzie do zdrowia. *Хижага Orleans*, który przez ten czas niedostępował łóżka swego brata, wyjechał dzisiaj do Werony, ażeby się obaczyć tam z Królem Obojga Sycylii i *Хижагом Salerno*, z którymi zapewne dzisiaj wieczorem powróci do *Roveredo*. (A.P.S.Z.)

FRANCYA.
Paryż, dnia 21 Czerwca.

Jenerał *Baudrand*, który obudwóm najstarszym synom Króla Jmci towarzyszył w podróży do Berlina i Wiednia, nie pojechał z niemi do Włoch, lecz z Wiednia wraca do tutejszey stolicy.

— Margrabia *St. Aulaire*, Sekretarz poselstwa w Frankforcie, syn Ambassadorsa przy dworze Austriackim, przywoził dnia 19 b. m. dépesze od *Хижаг Orleans* i *Némours*, których przeprowadzał do Wiednia. O miłą od Wiednia został się z niemi jadącemi do Mediolanu. List z Tulonu wyraża, iż okręt *Montebello*, o którym mniemano, że jest przeznaczony do Oranu, a potem do Lewantu, uda się do brzegów Włoskich, celem przewiezienia obudwóch *Хижаг Francuzkich* do Marsylii.

— Z Hrabią *Duchatel* wyjechał ztąd do Londynu i Pan *Duvergier de Hauranne*.

— Były Jeneralny Wikaryusz, Członek Zgromadzenia Konstytucyjnego i Konwencyi, Dyrektor i Konsul Rzeczypospolitey, Hrabia i Par za Rządu Cesarского, Członek Instytutu, *Хижад Sieyes*, umarł tu dnia 20 b. m. w mieszkaniu swoim przy ulicy *Faubourg Saint-Honoré*, mając lat 88. Po powrocie Burbonów, wygnany z kraju, jako Królobójca, udał się do Belgii; rewolucya lipcowa podała mu sposobność wrócenia do Francyi. Pogrzeb назначony został na dzień jutrzejszy. Złotki jego prosto z domu bez okazałości na cmentarz *Père Lachaise* zaniezione będą.

Dnia 22.

Król po przybyciu wczora o południu do miasta, miał dwugodzinną Radę Ministrów, i około godziny 5-tej powrócił do Neuilly.

— Podług listów z Brestu pod dniem 18 t. m., Jenerał *Allard* był tam przyjęty z wielkimi honorami, i oczekiwał tylko pomyślnego wiatru, ażeby odpłynąć do Indyi-Wschodnich.

— Łuk tryumfalny przy rogatce *de l'Etoile*, będzie ukończony na terazniejsze obchody lipcowe, i wkrótce poświęcony. Na czterech jego stronach wyrzuto 96

выхъ начертано 96 надписей знатнѣйшихъ сраженій. Сии ворота начаты въ 1808 году и поелдику работа была прерываема: то строились онѣ 28 лѣтъ.

— Линейные корабли *Сципионъ* и *Городъ Марсель*, получили назначеніе отправиться въ Тангеръ. Полковникъ *де ла Рио* отплыветъ на первомъ.

24-го Іюня.

Король занимался вчера въ Нёльи съ Президентомъ Совѣта.

— Герцогъ *Саксенъ-Кобургскій*, Принцы, сыновья его и его свита, вчера по полудни въ 3 часа оставили Парижъ, и отправились въ Брюссель; они возвратятся сюда не прежде Августа. Герцогъ получилъ изъ рукъ Короля большой крестъ Почетнаго Легіона.

— Графа *Поццо-ди-Борго* сегодня, или завтра ожидаютъ въ Парижъ.

— *Messenger* говоритъ: „Въ нѣкоторыхъ домахъ съ безпокойствомъ ожидаютъ извѣстій изъ Валансе. Князь *Таллейранъ*, который къ сему путешествію приготовленъ былъ обильнымъ кровопусканіемъ для предупрежденія воспаленія въ сердцѣ, былъ уже въ Орлеанѣ и во время пребыванія своего въ Валансе нездоровъ; 11-го ч. Князь имѣлъ столь сильной припадокъ, что нѣсколько часовъ сомнѣвался, останется ли онъ живъ. Его семейство и друзья предвидя всю опасность, если сей припадокъ повторится.“

— *Temps* уведомляетъ по письму изъ Туниса отъ 9-го с. м., что Турецкая эскадра, состоящая изъ 30 транспортныхъ судовъ, на коихъ посажено было нѣсколько тысячъ войска, поплыла въ Триполь, куда 3-го уже числа прибылъ военный корабль изъ эскадры Капудана-Паши.

— Подъ заглавіемъ: *Гостинный вѣсти, Journal du Commerce* рассказываетъ слѣдующее: „Министръ Финансовъ Г-нъ *Аргу* явился третьяго дня къ Королю въ такой часъ, когда Его Величество находился уже въ своихъ покояхъ. Неожиданное прибытіе Министра возбудило всеобщее вниманіе; Король отпустилъ уже *Тьера* и во всемъ дворѣ царствовало безмолвіе. Чтобы было тутъ столь важнаго, что Министръ Финансовъ не можетъ отложить на другой день? Г-нъ *Аргу*, не замѣчая изумленія, произведеннаго нечаяннымъ его посѣщеніемъ, началъ докладывать Королю о засѣданіи Палаты Перовъ, о нападеніяхъ Г-на *Брезе* и соглашеніи многочисленныхъ его друзей къ уничтоженію Іюльскихъ празднествъ; на сіе Король съ величайшимъ равнодушіемъ отвѣчалъ: „А это зналъ“ Министръ, смѣшавшись нѣсколько отъ сего отвѣта, примолвилъ прискорбнымъ голосомъ: „Ахъ, Сиръ! На меня клеветаютъ Вашему Величеству. *Тьеру* хотѣлось бы, чтобы весь Совѣтъ Министровъ состоялъ изъ одного его; онъ порицаетъ все мои распоряженія; онъ мѣшаетъ вовсе и лишаетъ меня всей власти. Это несносно!“ Король, вместо отвѣта, прошелъ два раза взадъ и впередъ по кабинету, сдѣлавъ Министру поклонъ и удалился въ свою спальню.“

— Въ *Монитерѣ* помѣщено: Изъ Витторіи отъ 15-го с. м. получено, что туда прибыло подкрѣпленіе изъ 3 баталіоновъ гвардіи, 2 эскадроновъ и нѣсколькихъ орудій. 14-го числа сдѣлана рекогносцировка. Карлисты занимали ту же самую позицію. 20-го числа они въ 12 баталіонахъ, стянутыхъ при Ульмѣ, приблизились къ линіи Генерала *Бернелла*; они кажутся приготовившимися къ нападенію; но приняты всѣ мѣры къ ихъ отраженію.

— Одна депеша отъ 23-го уведомляетъ, что возникшія въ Сарагосѣ безпокойства прекратились. Министество ободрило сдѣланныя Генералъ-Капитаномъ распоряженія и повелѣло Генералу *Нарваесу* соединиться съ Генераломъ *Роттеномъ* при Аלקанницѣ. *Кордова* 19-го прибылъ въ Витторію. Карлисты кажется хотѣли сосредоточиться, чтобы противустоять его дѣйствіямъ. 21-го въ Гернани было у нихъ только 6 баталіоновъ.

— Изъ Байонны отъ 20-го пишутъ: „Письма изъ Элисондо отъ 18-го с. м. и другія съ Наварской границы отъ 19-го уведомляютъ, что 17-го два Карлистскихъ баталіона, пришедшіе изъ Бискайскихъ провинцій, прибыли въ Лекумбери (между Толосою и Пампелонаю) съ 5 орудіями и тамъ ожидаютъ еще другихъ двухъ. Сей отрядъ назначенъ для подкрѣпленія Генерала *Гарци*, стоящаго противу линіи Кристиановъ при Валькардосѣ. Кристинская колонна, изъ коей Карлисты, по полученнымъ третьяго дня изъ Сарагоссы извѣстіямъ, будто бы взяли въ плѣнъ 1,300 человекъ, поручена въ команду Генерала *Роттена*. Офиціальнаго донесенія еще не получено, между тѣмъ сказываютъ, будто бы въ числѣ плѣнныхъ находится 52 Офицера, кои вѣроятно подвергнутся той же судьбѣ, которой Карлисты подвергли Генерала *Торреса* и его товарищей, кои, какъ извѣстно, 10-го въ Ядѣ разстрѣлены.“

— Въ *Messenger* помѣщено: „Мадридскій нашъ при-

ставнѣйшихъ битвъ. Лукъ тенъ зачѣтъ został w roku 1808, i z przyczyny, że robota była przerywana, budował się przez lat 28.“

— Окрѣты liniowe *Scipio* i *Miasto Marsylia* popłyną do Tangeru. Półkownik *de la Rue* wsiądzie na pokład pierwszego z nich.

Dnia 24.

Król pracował wczora w Neuilly z Prezydentem Rady.

— Xiążę *Sasko-Koburgski*, Xiążęta jego synowie i orszak jego, wczora po południu o godzinie 3-ciej opuścili Paryż udając się do Bruxelli, powrócą tu nie pierwsi, jak w Sierpniu. Xiążę otrzymał z rąk Króla wielki krzyż Legii Honorowej.

— Hrabia *Pozzo-di-Borgo* dzisiaj lub jutro spodziewany jest do Paryża.

— *Messenger* donosi: „W niektórych domach z niecierpliwością oczekują wiadomości z Valençay. Xiążę *Talleyrand*, który się przygotowywał do tej podróży przez obfite krwi puszczenie, ażeby zapobiedz zapaleniu serca, znajdował się już w Orleanie, i podczas pobytu swojego w Valençay, będąc chorym, dnia 11 miał tak mocny paroxizm, że przez kilka godzin lękano się o jego życie. Familia jego i przyjaciele przewidują całe niebezpieczeństwo, jeśli się ten paroxizm powtórzy.“

— *Temps*, podług listów z Tunetu pod dniem 9 t. m. donosi, że eskadra turecka, złożona z 30 statków przewozowych, na których się znajdowało kilka tysięcy woyska, odpłynęła do Tripolu, dokąd już dnia 3 przybył okręt wojenny z eskadry Kapudana Baszy.

— Pod napisem: *Wiadomości salonowe, Dziennik Handlowy* udziela, co następuje: „Minister skarbu P. *Argout* zawczora przybył do Króla o tej godzinie, kiedy J. Kr. Mość znajdował się już w swoich pokojach. Nie spodziewane przybycie Ministra wzbudziło powszechną uwagę; Król uwolnił już P. *Thiers*, i w całym pałacu panowała już cichość. Coby to było tak ważne, że Minister skarbu nie może na drugi dzień tego odłożyć? P. *Argout*, nie postrzegając zdumienia, które sprawiło jego przybycie, począł przekładać Królowi o posiedzeniu Izby Parów, o pociskach P. *Breze* i zgodzeniu się licznych jego przyjaciół na zniesienie lipcowych uroczystości; Król na to z największą obojętnością odpowiedział: „Wiedziałem o tém.“ Minister, nieco zmieszany tą odpowiedzią, zawołał poruszoną głosem: „Ach, Najjaśniejszy Panie! mnie oskarżają przed Waszą Królewską Mością. *Thiers* chciałby, ażeby się cała Rada Ministrów z jego jednego składała; gani wszystkie moje rozporządzenia, do wszystkiego się miesza i pozbawia całej władzy!“ Król, zamiast odpowiedzi, przeszedł dwa razy przez pokój, ukłonił się Ministrowi, i odszedł do sypialnego pokoju.

— *Monitor* udziela: Z Vitorii pod dniem 15 t. m. donoszą, że tam przybył posilek ze 3-ch batalionów gwardyi, 2-ch szwadronów i kilku dział. Dnia 14 uczynione zostało rozpoznanie. Karoliści pozostali na tychże samych miejscach. Dnia 20 z 12 batalionami, zebranymi pod Ulzamą, zbliżyli się do linii Jenerała *Bernella*; zdaje się, że byli przygotowani do napadu, ale zostały przedsięwzięte wszystkie środki do ich odparcia.

— Depesza pod dniem 23 donosi, że zaszło w Saragossie niespokojności uśmierzone. Ministerjum pochwaliło zrobione przez Kapitana Jeneralnego rozporządzenia i wydało rozkaz Jenerałowi *Narvaes* połączyć się z Jenerałem *Rotten* pod Alcaniz. *Cordova* dnia 19-go przybył do Vitorii. Karoliści zdawali się chcieć skoncentrować dla odparcia jego działań. Dnia 21 w Hernani mieli tylko 6 batalionów.

— Donoszą z Bayonny pod dniem 20: „W listach z Elisondo pod dniem 18 i innych od granicy Nawarry pod dniem 19 czytamy, że dnia 17 dwa bataliony Karolistowskie, które przyszły z prowincyi Biskajskich, przybyły do Lecumberry (między Tolosą i Pampeloną) z 5-cią działami i tam oczekują jeszcze dwóch innych. Oddział ten przeznaczony jest do wzmocnienia korpusu Jenerała *Garcia*, opierającego się linii Krystynistów pod Valcarlos. Kolumna Krystynistów, z której Karoliści, podług otrzymanych zawczora z Saragossy doniesień, mieli zabrać w niewolę 1,300 ludzi, oddana została pod dowództwo Jenerałowi *Rotten*. Wiadomości urzędowej jeszcze nie otrzymano, a tymczasem powiadają, że w liczbie jeńców ma się znajdować 52 oficerów, którzy zapewne ulegną temuż losowi, jakiego od Karolistów doznał Jenerał *Torres* i jego nieszczęśliwi towarzysze, którzy, jak wiadomo, zostali dnia 10 rozstrzelani w Jacca.“

— W *Messenger* czytamy: „Prywatny nasz korre-

ватный Корреспондентъ отъ 14-го ч. с. м. извѣщаетъ насъ о столь важномъ происшествіи, что мы при всемъ доврѣи нашемъ къ его словамъ, сообщаемъ оное не иначе, какъ только съ большою осторожностію; а именно: Г-нъ *Истурицъ* будто бы 12-го с. м. Г-ну *Реневалю* объявилъ, что, если Французское Правительство въ теченіи Юлія мѣсяца не войдетъ въ посредство для подкрѣпленія Правительства Королевы, дабы междоусобной войнѣ положить конецъ: то Правительница, поставленная среди сего междоусобія и смѣлости отчаянной партіи, принуждена будетъ съ дочерью своею и Правительствомъ оставить Мадридъ, и подъ защитою гвардіи и арміи возвратиться въ Севиллу и Кадику. Г-нъ *Реневаль* сіе важное извѣстіе тотчасъ сообщилъ съ нарочнымъ курьеромъ въ Парижъ.

25-го Іюня.

Королевская Фамилія вчера въ полдень съ Королемъ и Королевою Бельгійцею, а также Принцемъ *Саксенъ-Кобургскимъ* отправились изъ Нѣлы въ Версаль. Въ Трианонъ былъ обѣдъ. Столъ былъ накрытъ на 60 приборовъ; послѣ обѣда играли комедію, для представленія коей были приглашены въ Трианонъ актеры театра *du Gymnase*.

— Персидскій Посланникъ при Его Вел. Королѣ Французовъ нѣсколько уже дней находится въ Лионѣ; его вскорѣ сюда ожидаютъ.

— Вчерашнее объявленіе въ *Journal des Débats* объ отъѣздѣ Маршала *Клозеля*, было опять скоропоспѣшное. Маршалъ находится еще въ Парижѣ, и день его отъѣзда еще не извѣстенъ. Вчера въ его присутствіи дѣланы опыты надъ телеграфомъ, который поставленъ будетъ на Африканскихъ берегахъ, для быстраго сообщенія съ разными пунктами занимаемыми Французами. Модель сдѣлалъ нѣкто Г. *Гросселенъ*; онъ имѣетъ только двѣ руки, а для ночи два фонаря; и имъ удобно можетъ дѣйствовать одинъ человекъ. (A.P.S.Z.)

— Палата Депутатовъ 8-го Іюня. Общее разсужденіе о бюджетѣ Министерства Иностраннхъ Дѣлъ. По множеству, можно даже сказать, всеобъемлемости вопросовъ, о которыхъ говорили ораторы по случаю сего дѣла, и спрашивали Министерство, невозможно представить подробнаго обзорѣнія всѣхъ произнесенныхъ рѣчей; ограничимся сообщеніемъ главнѣйшихъ предметовъ, о которыхъ упомянуто въ рѣчи Герцога *Фицъ-Джемса*, напавшаго на союзъ Французскаго Правительства съ Англіею, и двухъ рѣчей, произнесенныхъ Президентомъ Совѣта, Министромъ Иностраннхъ Дѣлъ, Г-мъ *Тьеромъ*, въ отвѣтъ на сдѣланные ему вопросы; онъ, кромѣ того, представилъ въ сихъ рѣчахъ подробныя объясненія политики Французскаго Кабинета. Герцогъ *Фицъ-Джемсъ* старался, въ своей рѣчи, продолжавшейся два часа, доказать, что союзъ съ Англіею неблагоприятенъ выгодамъ Франціи. „Лѣтъ за шестьдесятъ предъ симъ, сказалъ онъ, въ началѣ царствованія *Людвика XVI*, вторглась въ наши моды и въ общественныя привычки страсть ко всему Англійскому, Англоманія. Тогда еще не было въ этомъ ничего предосудительнаго, но *Лудовикъ XVI*, одаренный мудрою прозорливостію опасался всего, что могло измѣнить Французскій характеръ; поэтому, онъ смотрѣлъ неблагоклонно на Англоманію, и воспретилъ ей входъ къ своему Двору. Онъ сражался съ Англичанами, ержался съ пагубною Англоманіею; но война привлекла за собою бичъ, ужаснѣе перваго: назову его Америкоманіею. Обѣ страсти столкнулись и боролись въ Учредительномъ Собраніи. У насъ были мыслители Англійскіе, мыслители Американскіе, но слишкомъ мало мыслителей Французскихъ! Американскія мысли одержали верхъ. Ихъ правила были провозглашаемы всенародно; они должны были дать Франціи республику, и даровали намъ ее; я не люблю предаваться горестнымъ воспоминаніямъ, и потому прехожу республику молчаніемъ. Явился *Наполеонъ*! Его нельзя назвать ни Англичаниномъ, ни Американцемъ, съ этимъ согласится всякъ; и если бы его голосъ могъ раздаться изъ послѣдняго убижища, въ которомъ Англія держитъ его останки, не соглашаясь дать ихъ нашему триумфальному памятнику, если бы его голосъ могъ проникнуть сквозь Англійскую землю, покрывающую его могилу, онъ, безъ сомнѣнія, подкрѣпилъ бы мои слабыя усилія, присоединился бы къ моему голосу, чтобы упрекнуть своихъ друзей, нѣкогда пламенныхъ приверженцевъ, старыхъ товарищей славы и трудовъ, людей, воспитанныхъ въ его школѣ, напитанныхъ его поученіями и примѣрами, людей, которые, долгое время, не смѣли высказать ни одной мысли, которая внушена не имъ, которые трепетали отъ негодованія, и съ яростію хватились за мечъ, при одномъ, имени Англіи — упрекнуть ихъ въ томъ, что они бро-

spondent w Madrycie pod d. 14 t. m. donosi nam o tak ważnym wypadku, że my, przy zupełnem zaufaniu jego słowom, udzielamy go nie inaczej, jak z największą ostrożnością, a mianowicie: P. *Isturiz* d. 12 t. m. miał oświadczyć P. *Rayneval*, iż jeśli Rząd Francuzki w przeciągu Lipca nie weyjdzie z interwencją dla wzmocnienia Rządu Królowej, ażeby położyć koniec wojnie domowej, tedy Rejentka, znajdując się pośród tej wojny domowej i śmiałości zapamiętałej partyi, będzie przymuszona ze swą córką i Rządem opuścić Madryt, i pod zastoną gwardyi i woyska powrócić do Sevilli i Kadyxu. P. *Rayneval* tę ważną wiadomość natychmiast przez umyślnego gońca posłał do Paryża.

25 go Czerwca.

Familia Królewska wczora o południu z Królewstwem Ichmość Belgijskiemi, także Xięciem *Sasko-Koburgskim* udali się z Neuilly do Versaillu. W Trianon był obiad. Stół był na 60 osób; po obiedzie dana była komedya, którą grali aktorowie teatru *du Gymnase*.

— Poseł Perski przy Królu Francuzów, od kilku dni znajduje się już w Lyonie; wkrótce go tu oczekują.

— Ogłoszona wczora w *Dzienniku Rozpraw* wiadomość o wyjeździe Marszałka *Clauzel*, znowu była przedwczesną. Marszałek jeszcze się znajduje w Paryżu, i dzień jego wyjazdu jeszcze nieoznaczony. Wczora w obecności jego czynione było doświadczenie telegrafu, który będzie wybudowany na brzegach afrykańskich, dla prędkiej komunikacyi z różnemi punktami, zajmowanymi przez Francuzów. Model zrobiony przez niejakiego Pana *Grosselin*; ma tylko dwa ramiona, a dla oświecenia w nocy dwie latarnie; jeden człowiek może nim łatwo kierować. (A.P.S.Z.)

— Posiedzenie Izby Deputowanych d. 8 Czerwca. Ogólne rozprawy o Budżecie Ministerjum Spraw Zagranicznych. Z powodu mnóstwa, można nawet powiedzieć, wszystko obejmujących zapytań, które czynili mówcy z tej okoliczności, i zapytywali Ministerjum, niepodobna jest zdać szczegółowej ze wszystkich mianych mów sprawy; dla tego ograniczymy się na udzieleniu główniejszych rzeczy, o których wzmiankowano w mowie Xięcia *Fitz-James*, który mocno powstawał przeciwko przymierzowi Rządu Francuzkiego z Anglią, i dwóch mów, mianych przez Prezydenta Rady, Ministra spraw zagranicznych, P. *Thiers*, w odpowiedzi na uczynione mu zarzuty; który, prócz tego, wyłuszczył w tych mowach szczegółowe objaśnienie polityki Gabinetu Francuzkiego. Xiąże *Fitz-James*, w swej mowie, trwającej przez dwie godziny, starał się dowieść, że przymierze z Anglią jest przeciwne interesom Francyi. „Przed sześćdziesięcią laty, powiedział Xiąże, w początkach panowania *Ludwika XVI*, wkradła się do naszych mód i w narodowe zwyczaje namiętność do wszystkiego, co jest Angielskiem, tak zwana *Anglomania*. Wówczas nie było jeszcze nic szkodziwego; ale *Ludwik XVI*, mądrą udarowany przeczucią, lękając się wszystkiego, coby mogło odmienić charakter Francuzów, patrzył z pogardą na *Anglomanię*, i wzbronil jej przystępu do Dworu swego. Król ten walczył z Anglikami, walczył i ze zgubną *Anglomanią*; lecz wojna przyniosła za sobą klęskę, daleko zgubniejszą od pierwszej: nazwę ją *Amerykomanją*. Obie te namiętności starły się i walczyły w Zgro madzeniu Narodowem. Byli u nas stronnicy Angielscy, stronnicy Amerykańscy, ale nader mało stronników Francuzkich! strona Amerykańska otrzymała górę. Jej prawidła zostały rozgłaszane; powinny były zamienić Francją w Rzeczpospolitą i tak się stało; nie lubię odnawiać smutnych przypomnień, i dla tego pomijam Rzeczpospolitą milczeniem. Zjawił się *Napoleon*! Nie można go nazwać ani Anglikiem, ani Amerykaninem, na to zgodzi się każdy. I gdyby głos mógł dobiegnąć teraz z ostatniego schronienia, w którym Anglia trzyma jego zwłoki, nie chcąc się zgodzić na oddanie ich naszemu Tryumfalnemu pomnikowi; gdyby głos jego mógł przeysść przez ziemię Angielską, pokrywającą jego mogilę; bez wątpienia, wsparłby on, sam moje słabe usiłowanie, i przytęczyłby się do głosu mojego, ażeby uczynić wyrzut swym przyjaciołom, niegdyś gorliwym zwolennikom, starym towarzyszom sławy i trudów, ludziom, wychowanym w jego szkole, przejętym jego nauką i przykładami; ludziom, którzy, przez czas długi, nie śmieli nawet wynurzyć żadney myśli, któraby nie od niego pochodziła; którzy wpadali w nieukontentowanie, i z największą zapalczywością chwytały się za oręż, na samo wspomnienie Anglii — przyganiac im to, że się oddali w ręce Anglii, spuścili się na jej słowo; poklaskują Rządowi, który poddaje Francją wpływowi

сились въ объятія Англіи, предались ея слову, рукоплещутъ Правительству предающему Францію влѣнію Англіи, измѣняютъ мысли, руководившей ими во все продолженіе ихъ жизни.“ По словамъ оратора, Французовъ привлекаетъ всякая новость, но въ отношеніи къ союзу съ Англіею, этого нѣтъ; первую о томъ мысль онъ находитъ за сто лѣтъ предъ симъ; она принадлежитъ знаменитому Кардиналу Дюбуа; утверждаютъ, что ее имѣлъ когда-то Сіейсъ, и, по мнѣнію благороднаго Герцога, передалъ ее Князю Талейрану. Опровергнувъ, вслѣдъ затѣмъ, увѣреніе, будто бы соперничество Франціи и Англіи, и ненависть, разъѣдающая сѣи двѣ націи, нынѣ сдѣлались пустыми словами, ораторъ замѣчаетъ, что чаще всего это говорятъ Французы. „Непремѣнно хотѣть увѣрить, сказалъ онъ, что Англичане нынѣ любятъ Францію: на этотъ счетъ надобно объяснить. Такъ, я согласенъ съ тѣмъ, что Англичане любятъ Парижъ, любятъ наши бульвары, спектакли, рестораны, вина и множество другихъ вещей. Разстроившіеся въ дѣлахъ своихъ, или разслабившіе здоровье, любятъ полуденныя провинціи Франціи, потому что тамъ тепло и жить дешево; но чтобы узнать Англичанъ ихъ должно изучать не во Франціи: надобно переѣхать черезъ проливъ. Ихъ должно наблюдать въ Англіи; тамъ Англичанинъ выказывается Англичаниномъ въ полной мѣрѣ; въ особенности, должно послушать его въ Парламентѣ: тамъ выказываются его тайныя чувства во всей своей наготѣ, искреннія мысли его обнаруживаются съ откровенностію, доходящею часто до звѣрства, но безпритворно и, слѣдственно, съ пользою для того, кто умѣетъ ихъ наблюдать и схватывать. Позвольте мнѣ привести здѣсь недавній случай, который многіе вѣроятно помнятъ. Это было въ 1823 году, когда наша армія готовилась вступить въ Испанію. Всѣмъ извѣстно нетерпѣніе и негодованіе, причиненныя сами приговорами Г-ну Каннингу, бывшему тогда Министромъ, и употребившему, для прекращенія сихъ приготовленій, всѣ средства, даже угрозы. Этотъ государственный человекъ не всегда умѣлъ владѣть порывами своего краснорѣчія. Однажды сказалъ онъ въ Парламентѣ слѣдующія слова, которыхъ ни одинъ Французъ не долженъ никогда забыть: „..... Искреннее чувство каждого Англичанина, воскликнулъ онъ, всегда было и вѣчно будетъ оскорбляемо всѣмъ тѣмъ, что составляетъ славу и благоденствіе Франціи.“ При сихъ словахъ, подъ сводами стараго Вестминстера раздались рукоплесканія, топанье, ревъ, какихъ еще никогда тамъ не бывало. Крики продолжались на улицѣ, гдѣ нашли вѣрный отголосокъ, когда слова Министра были переданы народу. Отъ чего же произошелъ этотъ восторгъ, этотъ родъ бышенства, овладѣвшій членами Парламента и другими? Отъ того, что Г. Каннингъ, въ тотъ день, коснувшись, ихъ искренняго чувства, что пробудилъ въ нихъ внутреннее побужденіе, незасыпающее никогда совершенно; тронулъ струну, дрожащую безпрестанно въ Англійской душѣ, наполненной врожденною ненавистью къ Франціи. Французскій Посланникъ немедленно потребовалъ объясненій. Г. Каннингъ не отказалъ въ нихъ; онъ объявилъ, что былъ увлеченъ жаромъ импровизаціи, и на слѣдующій день даже отчасти отрекся отъ своихъ словъ посреди Парламента. Но онъ не могъ отречься отъ произведеннаго имъ влѣнія; и мы должны видѣть истину и искать полезнаго урока въ единодушномъ восторгѣ цѣлаго народа. Въ этотъ день, Англичане не притворялись: въ сношеніяхъ съ ними, они не всегда бываютъ таковыми, не сомнѣвайтесь въ томъ. Нынѣ, они остались тѣми же, какими были въ 1823 году, при Г. Каннингѣ. Англійское Правительство, относительно Франціи, то же самое, какимъ оно было за сто лѣтъ предъ симъ, когда Министръ Робертъ Вальполь осмѣлился сказать, что Англія погибнетъ, если одинъ часъ будетъ поступать чистосердечно съ Франціею.“ Засимъ ораторъ доказывалъ, что Франція была совершенно обманута Англіею въ началѣ возстановленія Бурбоновъ. Уничтоженіе невольничества негровъ, сказалъ онъ, было началомъ плана обширнаго и огромнаго, о которомъ мысль возродилась въ Англійскомъ Кабинетѣ уже за сорокъ лѣтъ, и которыми просто старались, въ потребленіи сахара, сдѣлать Европу данницею Англіи. Новый источникъ богатства долженъ былъ возродиться въ Индіи, гдѣ сахарный тростникъ вырастаетъ почти безъ всякаго воздѣлыванія, и гдѣ плата работникамъ самая умеренная. Только чудо могло спасти Европу отъ подобной опасности, и это чудо совершилось; промышленность даровала намъ сахаръ изъ свекловицы, воздѣлываемой у насъ. Англичане умѣютъ выжидать, потому что они богаты; они готовы понести минутныя потери, и продавать товары ниже цѣны, для скорѣйшаго разоренія Фран-

Англіи, odmieniają uczucia, które przewodniczyły im przez całe ich życie.“ Podług słów mówcy, Francuzów nęci każda nowość; ale we względzie przymierza z Anglią, wcale tego nie ma; pierwszą myśl o tém znajduje mówca przed stu laty; należy ona do znakomitego Kardynała *Dubois*; zapewniają, że miał ją kiedyś *Sieyes*, i zdaniem szlachetnego Xięcia, przelał ją w Xięcia *Tayleranda*. Zbiwszy w dalszym toku mowy zapewnienie, jakoby współubieganie się Francji i Anglii, i nienawiść rozdzielająca te dwa narody, stały się teraz czezemі słowami; mówca czyni uwagę, że nader często Francuzi to mówią. „Koniecznie chcą nas przekonać, rzekł dalej, że Anglicy teraz lubią Francją; nad tém trzeba się zastanowić. Nie inaczej: zgadzam się na to, że Anglicy lubią Paryż, lubią nasze bulwary, widwiska, restauracye, wina i mnóstwo innych rzeczy. Ci, co strwonili swój majątek, lub podupadli na zdrowiu, lubią południowe prowincye Francji, dla tego, że tam ciepło i żyć tanio; lecz żeby poznać Anglików, nie we Francji ich poznawać potrzeba: za ciasną trzeba pojechać. Należy ich uważać w Anglii; tam Anglik okazuje się zupełnym Anglikiem; a nadewszystko, trzeba go posłuchać w Parlamencie: tam się ukazują tajemne jego uczucia, w całej swej nagości; szczerze jego myśli ukazują się z otwartością, zamieniając się często w zwierzęcą dzikość, lecz bez udawania, a zatem, z korzyścią dla tego, kto umie ich uważać i schwytować. Pozwólcie mi przypomnieć tu niedawne zdarzenie, które, bez wątpienia, wielu jeszcze pamięta. Było to w 1823 roku, kiedy nasza armia gotowała się wkroczyć do Hiszpanii. Wszystkim są wiadome niecierpliwość i nieukontentowanie, sprawione temi przygotowaniami w Panu *Canning*, który był wówczas Ministrem, i który użył dla obalenia tych zamiarów, wszystkich środków, a nawet pogroźek. Polityk ten nie zawsze umiał władać uniesieniami swej wymowy. Pewnego razu wyrzekł w Parlamencie słowa, których żaden z Francuzów nie powinien nigdy zapomnieć. „..... Szczere uczucie każdego Anglika, wykrzyknął on, zawsze było i wiecznie będzie obrażane tém wszystkiem, co stanowi sławę i pomyślność Francji.“ Na te słowa pod sklepieniem starego Westminsteru rozległy się oklaski, szmer, tupanie i wrzaski, jakich nigdy jeszcze tam nie było. Okrzyki rozlegały się po ulicach, gdziekolwiek mogły znaleźć dobre odbicie się, kiedy słowa Ministra przeniosły się do ludu. Zkądże pochodził ten zapal, ten rodzaj wściekłości, który opanował członków Parlamentu i innych? Oto ztąd, że P. *Canning* w dniu tym dotknął prawdziwych ich uczuć, że się obudziły w nich wewnętrzne pobudki, które nigdy zupełnie uspieniami byź nie mogą; dotknął się stróny, bezustannie drżącej w duszy Anglików, napełnionej wrodzoną nienawiścią ku Francji. Poseł Francuzki zażądał natychmiast wytłumaczenia się. P. *Canning* nie odmówił tego, i oświadczył, iż był uniesiony zapalem improwizacyi, i nawet w dniu następnym wyrzekł się po części słów własnych w Parlamencie. Ale już nie mógł wyrzec się sprawionego przezeń wrażenia; a my powinniśmy widzieć rzeczywistość i szukać pożytecznej nauki w jednomyslnym zapale całego narodu. W dniu tym, Anglicy nie byli obłudnymi: w stosunkach z nami, nie zawsze bywają takimi; o tém wątpić wcale nie należy. Teraz, pozostają oni temi samymi, jakimi byli w 1823 roku przy Panu *Canning*. Rząd Angielski względem Francji, jest takim samym, jakim był przed stem laty, kiedy Minister Robert *Walpole* osmiał się powiedzieć, że „Anglia zginie, jeżeli choć godzinę szczerze postępować będzie z Francją.“ Po czém mówca dowodził, że Francja była zupełnie oszukana przez Anglią na początku przywrócenia Burbonów. „Zniesienie niewoli Murzynów, powiedział Xiążę, było początkiem wielkiego i obszernego planu, o którym już od lat czterdziestu powstała myśl w Angielskim Gabinecie, i przez który prosto usiłowali, w potrzebowaniu cukru, uczynić Europę hołdowniczą Anglii. Nowe źródło bogactwa powinno było otworzyć się w Indyach, gdzie trzcina cukrowa rośnie prawie bez żadnej uprawy, i gdzie płaca robotnikom jest najumiarkowańsza. Cud tylko mógł ocalić Europę od tej hojności, i cud ten spełnił się: przemysł uderował nas cukrem z buraków, u nas uprawianych. Anglicy mogą czekać, dla tego, że są bogaci; gotowi są ponieść chwilowe straty i przedawać towary tanio, dla przedszego zniszczenia Francuzkich rękodzielni, będąc przekonani, że przez to zyszczą w swym czasie wielkie procenta.“ Przechodząc od tych uwag, czysto handlowych, do wyższej polityki, mówca rozważa korzyści przez Francją nabyte z przymierza z Anglią i dowodzi, że to przymierze zawsze i wszędzie przechyla się ku pożytkowi tego ostatniego mocarstwa. „Jaką korzyść otrzymała Francja z tego, że Anglia zrzuciła z Portugalskiego tronu Monarchę, który myślał uwolnić poddanych swoich zpod władzy Anglii? W Hiszpanii, Anglia stara się

цузскихъ мануфактуръ, будучи увѣрены, что тамъ выручать въ свое время большіе проценты." Переходя отъ этихъ разсужденій, чисто коммерческихъ, къ сужденіямъ высшей политики, ораторъ разсматриваетъ выгоды, пріобрѣтенія Франціею отъ союза съ Англіею, и показываетъ, что сей союзъ всегда и вездѣ клонился къ пользѣмъ последней Державы. „Какую выгоду получила Франція отъ того, что Англія свергла съ Португальскаго престола Государя, замышлявшаго освободить своихъ подданныхъ отъ владычества Англіи? Въ Испаніи, Англія старается достигнуть того, чего всегда добивалась, т. е. возстановить Пиренейскія Горы, скрытыя *Лудовикомъ XIII*, господствовать въ совѣтахъ Испаніи, уничтожить вліяніе Франціи, и замѣнить его своимъ вліяніемъ; наконецъ, ввести свои произведенія на Испанскіе рынки, и вытѣснить оттуда произведенія Французскія, къ которымъ народъ привыкъ съ давняго времени, и отъ которыхъ они стараются его отучить. Провинція, лежащая у Пиренейскихъ Горъ, страдаютъ отъ пресѣченія торговли съ Испаніею, а въ Лондонѣ всенародно производятся займы для *Дона Карлоса*, и лагерь его наполненъ военными снарядами. Чѣмъ далѣе я подвигаюсь въ предположенной себѣ задачѣ, продолжаетъ *Г. Фицъ-Джемсъ*, тѣмъ она труднѣе становится. Чувствую, что предметъ дѣлается важнѣе и важнѣе; но я дойду до конца, ибо увѣренъ, повторяю вамъ, что тѣмъ исполню нынѣ свой долгъ. Мм. Гг. въ Парламентѣ говорятъ открыто, что Англія видитъ во Франціи орудіе, находящееся въ ея распоряженіи, и подстрекаетъ ее къ войнѣ; она не заботится о томъ, что снова воспламенитъ всю Европу; напротивъ того, знаетъ, что во всякое время, она извлекала выгоды для себя изъ бѣдствій Европы. Ее смущаетъ Россія, и подобно тому, какъ за тридцать лѣтъ предъ симъ, всѣ парламентскіе возгласы падали на *Наполеона*, они обращаются нынѣ на Россію, которую намъ представляютъ готовую кипнуть на Европу, и пожрать ее. У нихъ принято за правило, что всегда, когда какая либо Держава сдѣлается могущественною, и коснется моря, какою бы точкою ни было, когда она выказываетъ намѣреніе сдѣлаться морскою Державою, или имѣть на то средства, Англія клянется въ ея гибели. Очень хорошо знаю я причину, по которой Англія ласкаетъ нынѣ Францію, но не объявляю ея. Англія хочетъ возжечь снова въ Европѣ войну, во-первыхъ, потому что отъ того она ничего не потеряетъ, но больше всего чтобы удержать Россію, которая, будучи предоставлена самой себѣ, пріобрѣтетъ рѣшительный перевѣсъ на Востокѣ. Разгадка вопроса о Востокѣ, о которомъ нынѣ такъ много говорятъ, заключается въ томъ, что Россію должно занять на Западѣ, чтобы отклонить отъ Азіи; вопросъ этотъ, чисто Англійскій, и отнюдь не касается Франціи.“ (С. П.)

(Продолженіе впереди.)

Германія.

Франкфуртъ, 28-го Іюня.

Чрезвычайнымъ путемъ получили мы здѣсь слѣдующую телеграфическую депешу:

„Парижъ, 26-го Іюня съ тѣхъ по полуночи.

„Министръ Внутреннихъ Дѣлъ къ Гг. Префектамъ. „Король избѣгъ новой опасности: одинъ человекъ выстрѣлилъ въ Короля но не попалъ. Убийца схваченъ; Парижъ въ негодованіи; порядокъ вездѣ сохраняется.“ (D. P.)

Мюнхенъ, 22-го Іюня.

Увѣдомляютъ, что для крѣпости Ингольштадта 960 слинкомъ желѣзныхъ орудій сдѣланныхъ въ Швеціи привезено Баварскимъ Шкиперомъ изъ Кельна въ Вирцбургъ. Для крѣпостей Ландау и Гермерсгейма привезены такіе же орудія.

23-го Іюня.

Сего вечера прибылъ сюда Его Величество Король *Оттонъ* съ свитою изъ путешествія своего въ Дармштатъ, по какъ слышно, вскорѣ опять оставитъ Мюнхенъ и поѣдетъ въ Богемію къ водамъ.

— Его Величество Король *Людвигъ* въ продолженіе путешествія своего въ Брюкенау проѣдетъ чрезъ Аугсбургъ, дабы осмотрѣть тамъ оба новыя свои творенія: Бенедиктинское Аббатство и картинную галерею.

25-го Іюня.

Завтра Ея Величество, вдовствующая Императрица Австрійская, поѣдетъ въ Вѣну, послѣ чего Ихъ Величества царствующая Королева и Король Греції (прибывшіе сюда 23 ввечеру), отправятся 28 въ Маріенбадъ.

— Слышно, что Королевская фамилія 15-го Августа опять соберется въ Мюнхенъ и послѣ краткаго здѣсь пребыванія отправится въ Берхтесгаденъ, а къ Октябренскому празднику опять пріѣдетъ въ Мюн-

хенъ, чего сѣ всегда добивался, т. е. приwrócić góry Pirenejskie, przez *Ludwika XIV-go* zniesione, panować w obradach Hiszpanii, zniszczyć wpływ Francyi i zastąpić go swoim; наконецъ wprowadzić swoje produkta na rynki Hiszpanii i wygnąć z tamtąd produkta Francuzkie, do których naród przywykł już od dawna, a od których oni starają się ich odciąć. Prowincoje u stóp gór Pirenejskich leżące, cierpią niewygody, z przyczyny przecięcia handlu z Hiszpanią, a w Londynie publicznie odbywają się pożyczki dla *Don Carlosa*, i oboz jego napelniony wojennymi potrzebami. Im więcej zagłębiam się w założone sobie zadanie, mówię dalej *Xiążę Fitz-James*, tém rzecz robi się trudniejszą. Czuję, że przedmiot staje się coraz ważniejszy: jednakże dójdę do końca, gdyż jestem przekonany, powtarzam W Panom, że przez to wypełniam teraz swój obowiązek. MM. PP., w Parlamencie mówią jawnie, że Anglia uważa Francją za narzędzie, znajdujące się w jej rozrządzeniu, i podżega ją do wojny; nie troszcząc się o tém bynajmniej, że znowu zapali całą Europę; wie bowiem dobrze, iż w każdym razie otrzymywała korzyści dla siebie z nieszczęść Europy. Dzisiaj niepodoba się jej Rosya, i jak przed trzydziestą laty, wszystkie parlamentowe jej oszczerstwa miały być przeciw *Napoleonowi*, tak dzisiaj ciskane są przeciw Rosyi, którą wystawiają nam, jako chcącą rzucić się na Europę dla jej pożarcia. U nich przyjęto za prawidło, że ilekolwiek razy Mocarstwo jakie staje się potężnem i dotknie morza w jakimkolwiek punkcie, jeżeli okazuje zamiar stać się Państwem Morskiem, albo ma do tego sposoby, Anglia niechybnie poprzysięże mu zgubę. Bardzo dobrze wiem o przyczynie, dla której Anglia łudzi teraz Francją. Anglia znowu chce zapalić wojnę w Europie, a to naprzód dla tego, że na tém nie ona nie straci, a nadewszystko, ażeby wstrzymać Rosyję, która, będąc zostawioną sama sobie, nabędzie stanowczey przewagi na Wschodzie. Rozwiązanie zadania o Wschodzie, o którym teraz tak wiele rozprawiają, zależy na tém, iż Rosyję trzeba zatrudnić na Zachodzie, ażeby odciągnąć od Azji. Zadanie to jest wyłącznie Angielskie, i zgoła nie tyczy się Francyi. (P. P.)

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Niemcy.

Frankfort, 28-go Czerwca.

Przez nadzwyczajną sposobność otrzymaliśmy tu następującą depeszę telegraficzną:

„Paryż, 26-go Czerwca o godzinie 1-szej z rana.“

„Minister Spraw Wewnętrznych do PP. Prefektów. „Król uniknął właśnie nowego niebezpieczeństwa: człowiek jakiś strzelił do Króla, ale chybił. Morderca ujęty; Paryż oburzony; porządek wszędzie panuje.“ (D. P.)

Monachium, 22-go Czerwca.

Słychać, że twierdza Ingolstadt otrzyma dziewięćset sześćdziesiąt dział żelaznych odlanych w Szwecyi które przywieźli Bawarski szypier z Kolonii do Würzburga. Takie same działa dostaną twierdze Landau i Germersheim.

Dnia 23.

Dzisiejszego wieczora Król Jmć *Otton* przybył tu z orszakami z podróży swej do Darmstadu; lecz słychać, że znowu opuści Monachium i uda się do wód Czeskich.

— J. K. Mość Król *Ludwik* w podróży swej do *Brückenau*, pojedzie przez Auzpurg, ażeby obejrzeć tam obadwa nowe swoje utwory, Opactwo Benedyktynów i Galeryę Obrazów.

Dnia 25.

J. C. K. Mość Cesarzowa Austriacka, wdowa, pojedzie jutro do Wiednia, poczem II. KK. Moście panująca Królowa i Król Grecki (który tu przybył dnia 23 wieczorem), dnia 28 wyjadą do Maríenbadu.

— Słychać, że familia Królewska 15 Sierpnia znowu się zgromadzi w Monachium, i po krótkim tu pobycie uda się do Berchtesgaden, a na uroczystości Październikowe znowu powróci do Monachium; poczem na-

хень, послѣ чего послѣдуетъ отъездъ Его Величества Короля *Оттона* въ Грецію.

Вирцбургъ, 22-го Іюня.

Вчера около полуночи Король *Оттонъ* подъ именемъ Графа *Мисолунги* прибылъ сюда съ своею свитою и остановился въ гостиницѣ Франконскаго Двора, гдѣ былъ встрѣченъ всеми воинскими и гражданскими властями, причемъ студенты имѣли торжественное шествіе съ факелами.

Кассель, 26-го Іюня.

Е. Высоч. Наслѣдный Принцъ и Соправитель въ аудиенціи данной 25-го Іюня Россійскому Тайному Совѣтнику и Кавалеру *Убри*, принявъ отъ него грамоту, кою Его Величество Императоръ Россійскій, назначаетъ его Своимъ Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ при здѣшнемъ Дворѣ. (А.Р.С.З.)

Д а н и я.

Копенгагенъ, 24-го Іюня.

Сегодня въ 2 часа Ихъ Величества на пароходѣ *Киль*, изъ путешествія своего по Ютландіи въ совершенномъ здоровьи сюда возвратились.

— *Выборгскій Собираетель* сообщаетъ, что Королевскимъ рескриптомъ закрытіе собранія Ютландскихъ чиновъ назначено 16-го Іюля. (А.Р.С.З.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 21-го Іюня.

По словамъ *Morning Chronicle*, Ихъ Велич. имѣли намѣреніе, непременно въ семь году предпринять путешествіе въ Ганноверъ, но по стеченію общихъ политическихъ обстоятельствъ были принуждены отменить сіе намѣреніе.

— Три Персидскіе Принцы, появились уже въ здѣшнемъ свѣтѣ, и обращеніе ихъ весьма хвалятъ; однако по ненахожденію Персидскаго Посланника, они не могли еще представиться при дворѣ.

— Нижній Парламентъ рѣшилъ теперь назначить Комитетъ для изслѣдованія причинъ ужаснаго крушенія Британскихъ купеческихъ судовъ. Вину вообще приписываютъ скороспѣшной и корыстолюбивой системѣ строенія, снабженію людьми и проводникамъ купеческихъ кораблей.

— Парламентъ въ послѣднихъ засѣданіяхъ, принялъ множество билей на чугунныя дороги. Одна изъ важнѣйшихъ есть юго-восточная, которая на слѣдующей недѣлѣ получитъ Королевское утвержденіе. Она ведетъ въ Довръ и соединится съ предполагаемыми чугунными дорогами изъ Кале въ Парижъ и Брюссель.

— Бывшій прежде Французскій Министръ торговли, Графъ *Дюшатель*, прибылъ сюда изъ Парижа. 22-го Іюня.

Ихъ Велич. въ Воскресенье отправились въ Кевъ, гдѣ были при богослуженіи и обѣдали съ Герцогомъ *Кумберландскимъ*, Принцессою *Августою*, *Ландграфинею*, Принцемъ *Гессенъ-Филипсталскимъ* и Принцемъ *Сольмскимъ*. Вечеромъ Ихъ Велич. возвратились въ Виндзоръ.

— Извѣстія о состояніи здоровья Его Высоч. Герцога *Суссекскаго* благоприятны, зрѣніе его ежедневно поправляется.

— Принцъ *Оранскій*, Ландграфъ *Гессенъ-Гомбургскій*, и Принцъ *Эрнестъ Гессенъ-Филипсталскій* ужинали вчера въ Клубѣ *United-Service*.

— Во время пиршества, даннаго Герцогомъ *Веллингтономъ* въ день сраженія при Ватерлоо, былъ поставленъ блистательный сервизъ, полученный Герцогомъ въ подарокъ отъ одного Европейскаго Монарха. Король отвѣчалъ на предложенный, тостъ Герцогомъ за здоровье Его В-ва, слѣдующими словами: „Радуюсь, что я опять нахожусь въ многочисленномъ собраніи воиновъ, способствовавшихъ восстановленію въ Европѣ мира, и объявляю, что я намѣренъ, миръ сей поддерживать всеми силами.“

— Не смотря на всѣ политическія опасенія, день сраженія при Ватерлоо празднованъ съ необыкновеннымъ великолѣпіемъ. Король и Королева обѣдали, какъ обыкновенно, въ сей день у Герцога *Веллингтона*, коего общество при семъ случаѣ, кромѣ Двора, исключительно почти состояло изъ однихъ военныхъ особъ. Часто здѣсь замѣчали Нѣмцы, которые по чувству своей народной чести почитаютъ себя оскорбленными, что при семъ торжествѣ не было ни одного тоста за здравіе *Блюхера* и Прусской арміи, коихъ помощи, благородный Герцогъ столько обязанъ былъ тогда своему славою.

24-го Іюня.

Графъ *Поззо-ди-Борго* третьяго дня въ Виндзорѣ откланивался Его В-ву передъ путешествіемъ

стѣпѣ выjazd J. K. Моѣи *Оттона* до Греции.

Würzburg, 22 Czerwca.

Вечора около полнocy Król *Otton* pod imieniem Hrabiego *Missolungy* przybył tu ze swym orszakiem, i zatrzymał się w gościnnym domu Frankońskiego dworu, gdzie był przyjęty przez wszystkie cywilne i wojskowe władze, przyczem studenci szli uroczyscie z pochodniami.

Kassel, 26 Czerwca.

J. K. Wysokość Xiążę Następcy tronu i współregent, na posłuchaniu daném 25 Czerwca Rossyyskiemu Radcy Tajnemu i Kawalerowi *Ubri*, przyjął z rąk jego dyplom, przez który Cesarz Jego Mość Rossyyski nazaczył go swym Posłem Nadzwyczajnym i Ministrem Pełnomocnym przy tutejszym dworze.

(A. P. S. Z.)

D a n i a.

Kopenhaga, 24 Czerwca.

Ich K.K. Moście dzisiaj o godzinie 2 na statku parowym *Kiel* z podróży swej po Jutlandyi w zupełnym zdrowiu znowu tu przybyli.

— *Wyborgski Zbieracz* donosi, że przez reskrypt Królewski zamknięcie zgromadzenia Stanów Jutlandzkich przeznaczone zostało na dzień 16 Lipca.

(A. P. S. Z.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 21 Czerwca.

Podług *Morning-Chronicle* Królestwo Ichmość w tym roku nieodmiennie mieli przedsięwziąć podróż do Hannoveru, lecz ze zbiegu ogólnych politycznych okoliczności, byli przymuszeni zmienić ten projekt.

— Trzej Xiążęta Perscy już się ukazali w tutejszym świecie, i postępowanie ich bardzo pochwalają, jednak dla nieznanowania się Posła Perskiego jeszcze nie mogli ukazać się u Dworu.

— Izba Niższa postanowiła wyznaczyć teraz Komissyę, dla wysledzenia przyczyn wielkiego rozbijania się statków kupieckich. W ogólnosci winę przypisują pośpiesznemu i chciwemu zysku systematowi budowania, osadzeniu ludźmi i przewodnikom tych okrętów.

— Parlament, na ostatnich posiedzeniach przyjął mnóstwo bilów o drogach żelaznych. Jedna z ważniejszych jest południowo-wschodnia, która na przyszłym tygodniu otrzyma potwierdzenie Królewskie. Prowadzi ona do Dower i połączy się z projektowanymi drogami żelaznymi z Calais do Paryża i Bruxelli.

— Dawniejszy Francuzki Minister handlu Hrabia *Duchatel* przybył tu z Paryża.

Dnia 22.

Ich K.K. Moście w niedzielę udali się do Kew, gdzie obecni byli na nabożeństwie, i obiadowali z Xięciem *Kumberland*, Xięźniczką *Augustą*, *Landgrafiną*, Xięciem *Hessen-Filippstal* i Xięciem *Solm*. Wieczorem Królestwo Ichmość powrócili do Windsor.

— Wiadomość o stanie zdrowia Xięcia *Sussex*, pomyslna. Wzrok jego codziennie się polepsza.

— Xiążę *Oranii*, Landgraf *Hessen-Homburgski*, i Xiążę *Ernest Hessen-Filippstal*, wieczerali wczora w klubie *United-Service*.

— Na uczcie, danej przez Xięcia *Wellingtona* w rocznicę bitwy pod Waterloo, był wystawiony świetny serwis, otrzymany przez Xięcia w podarunku od Europejskiego Monarchy. Król na wniesiony toast przez Xięcia za zdrowie J. K. Mości odpowiedział w następujących wyrazach: „Cieszę się, że się znowu znajduję w licznie zgromadzeniu, wojowników, którzy się przykładali do przywrócenia w Europie pokoju, i oświadczam, że moim jest zamiarem, pokoy ten całemi utrzymywać siłami.“

— Pomimo wszystkich niebezpieczeństw politycznych, rocznica bitwy pod Waterloo, obchodzona była z niezwykłą wspaniałością. Królestwo Ich Mość jak zwyczajnie, tego dnia obiadowali u Xięcia *Wellingtona*, którego towarzystwo, prócz Dworu wyłącznie prawie składało się z samych wojskowych. Niemcy, którzy z uczucia swej narodowej sławy mieli siebie za znieważonych, często postrzegali, że przy tej uroczystości nie wnoszono żadnego toastu za zdrowie *Blüchera* i Woyska Pruskiego, których pomocy, szlachetny Xiążę sławę swą w tak wielkiej części był winien.

Dnia 24.

Hrabia *Pozzo-di-Borgo* zawczora przed podróżą do Włoch, był w Windsor z pożegnaniem u J. K.

въ Италію. Онъ вмѣстѣ съ Лордомъ *Пальмерстономъ* возвратился въ Лондонъ.

— *Morning-Chronicle* помѣстилъ недавно странное объявленіе, что по поводу сдѣланной отъ Конторы для иностранцевъ вѣсѣмъ иностранцамъ повѣстки, чтобы они предъ 1 Іюля предъявляли свои паспорта, онъ уполномоченъ объяснить, что сіе къ Ирландцамъ не касается.

— Здѣшній Дворъ наложить послѣ завтра по 17-е Іюля трауръ по Его Величеству представившемуся Королѣ Саксонскомъ. (A.P.S.Z.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ. Стокгольмъ, 21-го Іюня.

Сегодня *Aftonblad*, вечерняя газета, издававшаяся подъ заглавіемъ *гетвертой*, опять конфискована Канцлеромъ Двора, какъ сказывали по жалобѣ одного иностраннаго Посланника. Сей однакожь разъ Королевскимъ повелѣніемъ запрещено продолжать поманутую газету.

— Здѣшній Посолъ при Королевско-Прусскомъ Дворѣ Баронъ *д'Оссонъ* прибылъ сюда изъ Берлина.

— На полѣ *Ладусордъ* опять стянуты войска въ лагерь для маневровъ подъ начальствомъ Е. Высоч. Наслѣдника Престола.

23-го Іюля.

Вчера ввечеру Ея Королев. Высочество Герцогиня *Лейхтенбергская* и дѣти ихъ, Наслѣдная Принцесса *Гогенцоллернъ-Гехингенская*, Принцъ *Максъ* и Принцесса *Теодолinda Лейхтенбергская* прибыли сюда на пароходѣ *Gylfe*. Ихъ Высочества привѣтствованы были Его Величествомъ Королемъ на палубѣ парохода и прибыли при радостныхъ восклицаніяхъ народа въ Королевскій Дворецъ, гдѣ приняла Ихъ Высочества путешественниковъ Королева. Наслѣдныи принцъ и Наслѣдная Принцесса, вѣдшіе къ нимъ на встрѣчу до Тулгарна прибыли вмѣстѣ съ ними на пароходѣ, который салютованъ былъ громоу пушекъ. Сегодня ввечеру представляются всѣ Герцогинѣ *Лейхтенбергской* въ большомъ парадѣ. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Верона, 21-го Іюня.

Его Корол. Высочество Герцогъ *Орлеанскій* вчера пріѣхалъ сюда, привѣтствовать Его Величество Короля *Обоихъ Сицилій*, прибывшаго сюда съ Принцемъ *Салернскимъ* изъ Флоренціи. Всѣ Высочайшія Особы уѣхали уже въ Роверето, гдѣ Герцогъ *Немурскій* находится еще боленъ, хотя сей припадокъ вовсе неопасенъ.

Туринъ, 21-го Іюня.

Послѣ появленія холеры въ Медіоланѣ и другихъ мѣстахъ Ломбардіи, Королевскимъ постановленіемъ велѣно возобновить всѣ прежнія карантинныя распоряженія относительно путешественниковъ и имуществъ, приходящихъ изъ Ломбардіи.

Флоренція, 20-го Іюня.

Его Величество Король *Обоихъ Сицилій*, 17-го ч. въ сопровожденіи Принца *Салернскаго*, опять оставилъ нашъ городъ. Высочайшіе путешественники отправились въ Болонію.

— По здѣшнимъ вѣдомостямъ, Ихъ Корол. Высочества Герцога *Орлеанскій* и *Немурскій*, пріѣдутъ сюда чрезъ нѣсколько дней. (A.P.S.Z.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 8-го Іюня.

Порта официално увѣдомила Французскаго Посланника, что она намѣрена отправить нынѣшнее лѣто, на Средиземное море эскадру, состоящую изъ 8 ливійныхъ кораблей.

Съ Сербскихъ границъ, 8-го Іюня.

Вчера въ Бѣлградѣ разнесся слухъ, что по письмамъ изъ Стамбула, 3-го ч. с. м. Султанъ въ удовлетвореніе требованій Лорда *Понсонби*, удалилъ *Рейс-Эффендія* отъ должности, по поводу происшествія съ Г-мъ *Чорчилемъ*. Притомъ говорили, что Россійскій Посланникъ *Г. Бутеневъ* наиболее содѣйствовалъ къ отрѣшенію сего Министра Иностранныхъ Дѣлъ, который уже давно былъ не навидимъ въ Перѣ всѣмъ Дипломатическимъ Корпусомъ. (G. C.)

Съ 1-го числа наступающаго мѣсяца Іюля, начинается подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Для жителей города Вильны принимается и на четверть года, цѣна 2 р. 25 коп. сер.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Іюня 30-го д. 1836 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кан. *Левъ Боровскій*.

Моѣи. Раземъ з Лордомъ *Palmerstonem* powrócił do Londynu.

— *Morning Chronicle* umieścił niedawno zadziwiające ogłoszenie, że z powodu wydanego z kantoru dla cudzoziemców okólnika do wszystkich cudzoziemców, ażeby przed 1 Lipca okazywali swe paszporta, upoważniony jest uwiadomić, że to się nie ściąga do Irlandczyków.

— Dwór tutejszy pojutrze włoży żałobę po zmarłym Królu Saxonii, do 17 Lipca. (A. P. S. Z.)

ШВЕЦЫЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 21-го Сzerwca.

Газета wieczorna *Aftonblad*, wydawana pod nazwaniem *czwartey*, dzisiaj znnowu została skonfiskowana przez Kanclerza Dworu; powiadają, że w skutek nalegania pewnego Posła zagranicznego. Jednak na ten raz, przez Królewskie postanowienie zabroniono wydawać nadal pomienioną gazetę.

— Tutejszy Poseł przy Królewsko-Pruskim dworze Baron *d'Ohsson* z Berlina tu przybył.

— Na polu *Ladugard* znnowu zgromadzone zostały woyska do obozu dla ćwiczeń, pod dowództwem J. K. Wysokości Xięcia Następcy tronu.

Dnia 23.

Wczora wieczorem J. K. Wysokość Xiężna *Leuchtenbergska* i dzieci jej, dziedziczna Xiężna *Hohenzollern-Hechingen*, Xiążę *Maxymilian* i Xiężniczka *Teodolinda Leuchtenbergska* przybyły tu na statku parowym *Gylfe*. Ich Wysokoście powitane były przez J. K. Mość na pokładzie parochodu i przyjechały śród radośnych okrzyków ludu do Królewskiego pałacu, gdzie Królowa przyjęła Wysokich podróżnych. Xiążę *Następa* i Xiężna małżonka jego jeździli na ich spotkanie do *Tulgarn* i przybyli razem z nimi na parochodzie, który witany był wystrzałami z dział. Dzisiaj wieczorem wszyscy w wielkiej paradzie prezentować się będą Xiężnej *Leuchtenbergskiej*. (A.P.S.Z.)

В е л о с л а в ѣ.

Верона, 21 Сzerwca.

J. K. Wysokość Xiążę *Orléans* wczora tu przybył, dla powitania Króla *J. Mości Obóyga Sycylii*, przybyłego tu takż z Xięciem *Salerno* z Florencyi. Wszystkie Wysokie osoby wyjechały do *Roveredo*, gdzie się znajduje Xiążę *Némours*, jeszcze chory, chociaż nie ma żadnego niebezpieczeństwa.

Турынъ, 21 Сzerwca.

Skoro się ukazała cholera w Medyolanie i innych mieyscach Lombardyi, przez Królewskie postanowienie rozkazano przywrócić wszystkie dawniejsze kwartanowne rozporządzenia względem podróżnych i rzeczy przychodzących z Lombardyi.

Флоренція, 20 Сzerwca.

Król *J. Mość Obóyga Sycylii* 17 d. w towarzystwie Xięcia *Salerno* znnowu opuścił nasze miasto. Wysocy podróżni wyjechali do Bononii.

— Podług tutejszych gazet Ich KK. Wysokości Xiążęta *Orléans* i *Némours* za dni kilka tu przybędą. (A.P.S.Z.)

Т у р ц и я.

Константинополь, дня 8 Сzerwca.

Порта заавидомила урѣдовіе *Ambassadora* Французскаго, że jest zamiarem jej wysłać tego lata na morze Śródziemne eskadrę, z 8-miu okrętów liniowych złożoną.

Od granic Serwii, 8-го Сzerwca

Wczora rozeszła się pogłoska w Belgradzie, że podług listów ze Sтамбулу daty 3-го h. m., Sultan złożył z urzędu *Reis-Effendego*, czyniąc zadosyć reklamacyom Lorda *Ponsonby*, z powodu wypadku Pana *Churchill*. Mówiono przy tém, że *Ambassador* Rosyyski, *P. Buteniew*, przyczynił się najwięcej do usunięcia tego Ministra spraw zagranicznych, który oddawna stał się znienawidzonym w Peru całemu prawie Ciału Dyplomatycznemu. (G. C.)

Od dnia 1-го następującego miesiaca Lipca, zaczyna się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z pocztą 5 rub. 50 kop., bez pocztu 4 rub. 50 kop. srebrem. Na mieyscu w Wilnie można prenumerować i kwartałowie, cena 2 rub. 25 kop. srebrem.